

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

2 ЛИСТОПАДА 2021 РОКУ ВІДЗНАЧАЄ 70-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ корифей вітчизняної кримінологічної науки, один із засновників напряму кримінологічної віктимології **ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ ДЖУЖА** – головний науковий співробітник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ доктор юридичних наук, професор, дійсний член (академік) Української екологічної академії наук, заслужений юрист України.

Олександр Миколайович Джужа народився 2 листопада 1951 р. в м. Городок Хмельницької області в сім'ї службовців.

У 1969 р. вступив на юридичний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка, який успішно закінчив у 1974 р. та отримав диплом юриста за фахом «Правознавство».

У 1974–1976 рр. проходив військову службу в лавах Збройних сил на посаді військового слідчого військової прокуратури Харківського гарнізону.

З 1976 р. працював у центральному апараті МВС України.

З 1982 р. – на науковій, викладацькій та адміністративній роботі.

У 1984 р. О. М. Джужі присуджено науковий ступінь кандидата юридичних наук, у 1992 р. присвоєно вчене звання доцента, у 1996 р. – науковий ступінь доктора

юридичних наук, у 1997 р. – вчене звання професора, а у 2001 р. – почесне звання «Заслужений юрист України».

Професор О. М. Джужа більше 40 років працює за фахом, з них більше 20 років бере участь в екзаменаційних комісіях різних закладів освіти Міністерства освіти і науки України. З 1998 р. є членом спеціалізованих учених рад Національної академії внутрішніх справ за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія, кримінально-виконавче право, з 2015 р. – голова спеціалізованої вченої ради Д 26.007.03 із захисту докторських (кандидатських) дисертацій при Національній академії внутрішніх справ.

О. М. Джужа є членом редакційної колегії низки фахових видань України із проблем правознавства, зокрема: «Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ», «Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ», «Бюлетень законодавства і юридичної практики України», «Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)».

Він є автором і співавтором понад 300 наукових праць, зокрема 14 монографій, 70 підручників та навчальних посібників.

Професор О. М. Джужа свій практичний і науковий досвід використав у підготовці більш ніж 70 законопроектів. Учений особисто підготував пропозиції до низки статей глав II та IV проєктів Кримінального кодексу України та Закону України «Про профілактику злочинів» від 12 травня 1998 р.

Основні напрями наукового пошуку: проблеми кримінального права, кримінології та запобігання кримінальним правопорушенням; кримінологічні аспекти злочинності та «фонових явищ»; кримінологічна віктимологія.

Олександр Джужа є одним із засновників важливих напрямів кримінології, таких як кримінологічна віктимологія та пенітенціарна кримінологія в Україні.

Під його науковим консультуванням було підготовлено велику кількість докторів юридичних наук за різними спеціальностями.

Вибрані наукові праці

Значними є досягнення Олександра Миколайовича Джужи в розвитку кримінологічної науки, що реалізовані в написанні одноосібно та у співавторстві понад 10 підручників і навчальних посібників із кримінології. Зокрема, з 2002 р. до навчального курсу «Кримінологія» введено новий розділ «Віктимологічна профілактика злочинів», у якому вперше в Україні викладено розроблений О. М. Джужою новий напрям профілактики злочинів, що висвітлює поняття, систему, форми, методи віктимологічної профілактики.

Значним є внесок науковця в галузь кримінально-виконавчого права. Нововведенням професора О. М. Джужи в цій галузі є дослідження поняття, сутності, факторів формування та суб'єктів кримінально-виконавчої політики України.

З-поміж наукових праць ювіляра сучасного періоду варто зазначити такі:

Джужа О. М., Колб І. О. Про деякі концептуальні аспекти спеціально-кримінологічного запобігання злочинам, що вчиняються у місцях позбавлення волі України. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2015. № 1(9). Р. 48–57.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / Є. С. Назимко, С. В. Лосич, Ю. О. Данилевська та ін. ; за заг. ред. В. М. Бесчастного та О. М. Джужи. Київ : Дакор, 2018. 386 с.

Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за заг. ред. О. М. Джужи, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

Розслідування незаконного збуту наркотичних засобів та психотропних речовин : посібник / О. М. Стрільців, О. М. Джужа, О. В. Лашук та ін. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2019. 135 с.

Джужа О. М., Тичина Д. М. Побудова синергетичної моделі соціолого-правового підходу в теорії віктимологічного моделювання. *Правовий часопис Донбасу*. 2019. № 2(67). С. 109–116.

Dzhuzha O., Tychna D., Nazymko Y., Nalutsyshyn V. Condition, tendencies, dynamics and geography of HIV/AIDS spreading in Ukraine. *Amazonia Investiga*. 2020. Vol. 9. Issue 28. P. 108–112.

Шановний Олександр Миколайовичу, щиро вітаємо Вас із ювілеєм! Зичимо міцного здоров'я, щастя й добробуту, успіхів у педагогічній і науковій роботі, радісних сонячних днів і довголіття, а також натхнення у плідній праці на благо нашої держави.

*З повагою – колектив Донецького обласного відділення
Центру українсько-європейського наукового співробітництва*

